Lausunto 22.11.2023

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Kirjallinen asiantuntijalausunto. Pyyntö lähetetty 13.11.2023/ talousvaliokunta

Asia: U 60/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisen euron käyttöönotosta (digieuroasetus).

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry (jatkossa VALLI ry) kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta tuoda esiin ikääntyvien ja vanhojen ihmisten näkökantoja liittyen Valtioneuvoston kirjelmään digieuroasetuksesta. VALLI ry on vuonna 1953 perustettu valtakunnallinen vanhusalan asiantuntijajärjestö, joka yhdessä 61 jäsenyhteisönsä kanssa tekee töitä paremman vanhuuden puolesta. VALLI ry toimii jäsenyhteisöjensä edunvalvojana. Liitto tuo esille ikääntyvien ja vanhojen ihmisten äänen, kokemuksen ja tarpeen. Vaikuttamistoiminnan ja kehittämistoiminnan lisäksi Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry:ssä on toimintoina Ikäteknologiakeskus, Etsivän vanhustyön verkostokeskus sekä Vanhustyön Trainee -toiminta nuorille.

VALLI ry näkee hyvänä, että kirjelmässä on pohdittu erilaisten kansalaisten taloudellista osallisuutta ja sen paranemista mahdollisen digieuron käyttöönoton myötä. On hyvä, että suoraan kansalaisille ei olisi tulossa digieuron käytöstä erillisiä kustannuksia. Silti VALLI ry:llä herää kysymys, miten huolehditaan siitä, että digieuron käyttöönoton mahdolliset taloudelliset kustannukset ja niiden kasvu yrityksissä, maksupalveluntarjoajilla ja pankeilla, eivät lopulta ”valu” kansalaisten kustannettaviksi, kun em. tahot mahdollisesti nostavat omia kulujaan asiakkaille.

Kirjelmässä todetaan: *Lisäksi komissio näkee digitaalisen euron parantavan taloudellista osallistamista tarjoamalla pankkipalveluiden ulkopuolella oleville pääsyn digitaalisen euron maksupalveluiden piiriin.* VALLI ry pitää hyvänä, että riippuvaisuus pankkipalveluista vähenee kansalaisten keskuudessa, sillä kaikilla kansalaisilla ei ole erinäisten syiden takia mahdollisuutta esimerkiksi pankkitunnuksiin. On hyvä varmistaa, miten digieuron ja mahdollisesti jollakin aikavälillä uudelleen käynnistettävää digitaalisen identiteetin kehittämistä seurattaisiin rinnakkain.

VALLI ry muistuttaa myös digieuron kehittämiseen ja käyttöönottoon liittyvän prosessin saavutettavuuden huomioimisesta (mukaan lukien kognitiivinen saavutettavuus eli WCAG:n AAA-taso) sekä monipuolisen ja monikanavaisen tiedottamisen, käyttöönoton tuen varmistamisen ja henkilökohtaisen asiakaspalvelun mahdollisuuden tarjoamisesta kansalaisille. Hyvin suunniteltu digieuro käyttöliittymineen ja prosesseineen sekä selkeä ja monipuolinen tiedottaminen vahvistavat kansalaisten (digi)turvallisuuden tunnetta ja sitä myöten lisää rohkeutta ottaa digieuro käyttöön sitten, kun se on mahdollista.

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry

Hanna-Leena Ojalainen
puheenjohtaja

Virpi Dufva
toiminnanjohtaja

Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry
Hämeentie 58–60 A 52
00500 HELSINKI

Puh. 050 330 5884
S-posti info@valli.fi
www.valli.fi